

KATOLIK POLSKI

„KATOLIK POLSKI” wychodzi 6 razy w tygodniu
i kosztuje na miesiąc
3.— zł.

Redakcja i Administracja:
Katowice, Rynek 12
TELEFON 1414

ZA OGŁOSZENIA płaci się za wiersz 15 groszy
milimetrowy. Wiersz reklamowy 60 groszy
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 115.

Katowice, sobota 19-go maja 1928

Rok IV.

Groźne położenie w Chinach.

Tokio. (WTB.) Generał Czangkaiszek zaproponował głównodowodzącemu wojskami japońskimi, generałowi Fukuda, rozpoczęcie rokowań w myśl ultimatum, wystosowanego przez Japonię. Fukuda odpowiedział, że chce spełnienia żądań, a w żadne rokowania wdawać się nie będzie. Dodał też, że warunki japońskie są ostateczne i zmienić ich nie można. Japonia zamierza sprawę tę uregulować na drodze militarnej, lecz nie na dyplomatycznej.

Wobec powtarzających się niepokojów i zamieszek w Pekinie i w Tientsinie rząd japoński wysłał eskadrę lotniczą do Chin dla obrony obywateli japońskich.

Londyn. (PAT.) Agencja Reutera donosi: Według depesz, jakie nadeszły do Tokio w Tsi-Nan-Fu ciągle odbywają się walki i rozruchy, połączone z plądrowaniem mienia prywatnego. We środe ogła-

bionych zostało około 100 składów. Władze chińskie i japońskie naradzają się obecnie nad środkami, któreby położyły kres takiemu stanowi rzeczy. Według dalszych doniesień z Tokio, rząd japoński uchwalił rozpoczętymczasem energiczną akcję w celu niedopuszczenia do tego, aby wojna domowa w Chinach przeniosła się na tereny Mandżurji. W związku z tem rząd japoński projektuje wysłanie do Mandżurji wojsk japońskich z Korei, o ile okazałaby się tego potrzeba. Równocześnie miałyby być ogłoszona nota, skierowana do mocarstw, wyjaśniająca pobudki i cele akcji japońskiej.

Szybkie posuwanie się południowych wojsk generała Feng-Ju-Hsianga jest przypisywane przede wszystkim obecności wśród tych wojsk 4-tych pułków mongolskich, wyćwiczonych przez oficerów sowieckich, a znajdujących się pod dowództwem dwóch Rosjan, którym towarzyszą emisariusze sowiecy.

Chamberlain o traktacie w Locarno.

Londyn. (WTB.) Chamberlain wygłosił w Glasgowie mowę, w której wystawiał zasługi Brianda i Stresemanna dla dzieła pokoju. Ci dwaj wielcy mężowie wiedzą, że gdyby pozostali w ciasnej sferze interesów nacjonalistycznych, i nacjonalistycznej nieufności, oddaliby swej Ojczyźnie złą przysługę. Najważniejszym zadaniem po wojnie było dać Francji pewność, że gdyby poraż drugi została zaatakowana, nie stałaby

sama jedna. Tę pewność Francja ma obecnie i na tej zasadzie przyszło do skutku Locarno. Od tego czasu przeżywamy niejedno rozczarowanie. Droga jest jeszcze daleka i ci, którzy pierwsi na nią weszli, nie dojdą do jej końca. Ale nawet w tych kilku latach widać już skutki rozpoczętego dzieła pojednania. Niemcy i Francja pracują wspólnie nad uregulowaniem istniejących przeciwności. Zdają one sobie sprawę z tego, że żadne z przeciwności nie jest warte ofiar wojny.

Owacja na cześć Paderewskiego.

Nowy Jork. (PAT.) W środe odbył się w Hotelu Commodore wielki bankiet wydany na cześć Paderewskiego, przez fundację Kościuszkowską. Wygłoszono szereg przemówień. M. in. przemawiał poseł polski w Waszyngtonie Ciechanowski, oraz Ignacy Paderewski, który złożył hołd pamięci Wilsona, oraz wyraził wdzięczności Howerowi. Chwalił następnie ducha demokratycznego Ameryki, sprawiedliwość i tolerancję panujące w Stanach Zjednoczonych, oraz wyraził wdzięczność Polski dla Ameryki za obronę polskiej sprawy przez Amerykę. Publiczność, zgromadzona na bankiecie zgotowała Paderewskiemu entuzjastyczne owacje.

Pożegnanie wojewody poznańskiego.

Poznań. (PAT.) W czwartek odbył się w Bazarze bankiet ku czci ustępującego wojewody poznańskiego Bnińskiego. Bankiet został wydany przez komitet specjalnie w tym celu zawiązany, z J. E. ks. Prymasem Hlondem na czele. W bankiecie wzięli udział przedstawiciele władz cywilnych, wojska, duchowieństwa, samorządu, sfer naukowych i społecznych. Wygłoszono szereg przemówień. W odpowiedzi p. Bniński podziękował za życliwe słowa i uznanie poczem zapewniając, że zawsze pracował z myślą dla dobra Rzeczypospolitej wniósł toast na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, Prezydenta Rzplitej i Ks. Prymasa Hlonda.

Polska a Bałkan.

Berlin. (PAT.) „Berliner Tageblatt” donosząc z Białogrodu o dokonanej wymianie dokumentów ratyfikacyjnych polsko-jugosłowiańskiego traktatu przyjaźni i rozejmowego, przytacza głos białogrodzkiej „Polityki”, że minister Zaleski zaproponował rządowi jugosłowiańskiemu dokonanie obecnie ratyfikacji tego traktatu, zawartego w wrześniu 1925 r. w Genewie, aby położyć kres pogłoskom, jakoby podróż ministra Zaleskiego do Rzymu miała oznaczać całkowite odwrócenie się Polski od Małej Ententy. Dziennik przytacza dalej oświadczenie „Polityki”, że obecna ratyfikacja traktatu polsko-jugosłowiańskiego dowodzi, że wykluczona jest, wszelka możliwość jakiegokolwiek umotywnienia polsko-włoskiej, zwróconej przeciwko Jugosławii.

Krwawa walka wyborcza.

Hamburg. (WTB.) We czwartek wieczór przyszło do krwawego starcia pomiędzy gwardją republikańską a komunistami. Republikanie zgromadzeni byli na zebraniu wyborczym w jednym z lokali, gdy w tę samą ulicę zajeżdżało kilka samochodów ciężarowych, z których rozrzucono ulotki komunistyczne. Republikanie zaatakowali komunistów, którzy odpowiedzieli strzałami. Wywiązała się gorąca walka, którą policja z trudem przerwała. Kilka osób zostało zabitych. Jest wielu rannych.

Peng

ZNKOMITA
SZWEDZKA KAPIEL PIENIĄCA
OSMOS-PENG
CUDOWNY I PROSTY SPOŚÓB
ZESZCZUPLENIA I ZACHOWANIA LINII
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH
PROCEJACH I PERFUMERJACH

Stan gospodarczy Polski.

Komisja budżetowa sejmu warszawskiego rozpoczęła obrady nad jednym z najważniejszych działów budżetu, mianowicie nad budżetem ministerstwa skarbu. Referent poseł Hołyński, należący do bloku rządowego, objaśniał poszczególne pozycje, które obrazują stan gospodarczy ludności.

Podatek gruntowy dał w r. ub. 63,500 tys., obecnie zaś preliminowany jest na 60 milj. złotych. Podatek od nieruchomości dał 46 milj., obecnie jest preliminowany na 40 milj. zł. Podatek przemysłowy dał 280 milj. razem ze ściąganiem zaległościami, preliminowany jest obecnie na 209 milj. Przy podatku dochodowym, który jest preliminowany na 180 milj., dużą rolę odgrywa zagadnienie rolne.

Dochody z przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, które uległy opodatkowaniu, wynosiły 1 miliard 96 milj., natomiast z rolnictwa wynosiły tylko 300 milj. Podatek ten wymaga reformy. Oprócz tej reformy domaga się również progresja w tym mianowicie kierunku, aby była brana nie od dochodów, lecz zależnie od rentowności danej osoby prawnej. Nowelizacja domaga się także opodatkowania dochodów fundowanych, tj. uposażeń, przy czym należałoby — stwierdza referent — wprowadzić pewne ulgi rodzinne. Wymiar podatku dochodowego rokrocznie rośnie. Podatek od kapitałów i rent wynosił 14 milionów, a preliminowany jest na 10 milj. w budżecie bieżącym. Listy zastawne wydane przez instytucje kredytowe zostały zwolnione od tego podatku. Jest to celowe i słuszne, gdyż duża stopa procentowa uniemożliwiała dokonywanie nowych inwestycji. Referent podkreśla, że rząd słusznie w swoich zarządzeniach dąży do obniżenia stopy procentowej na rynku wewnętrznym. Jest to zagadnienie możliwości naszej konkurencji zagranicznej i rozwoju naszego życia gospodarczego oraz racjonalizacji przemysłu.

Podatek stempłowy jest najbardziej czułym wskaźnikiem dla konjunktury i o ile w drugiej połowie 1927 r. było tu pewne osłabienie, o tyle teraz stale dąży do góry, t. zn. że nie może być mowy o zachwianiu się konjunktury.

Co do podatków pośrednich, to podatek od win zagranicznych mógłby być podwyższony. Podniesienie podatku od piwa nie jest natomiast wskazane. Podatek od cukru przyniósł 107,000,000, preliminowany jest obecnie na 105,000,000. Konsumcja cukru stale wzrasta.

Co do cel to w roku ostatnim osiągnięto dochód rekordowy, wynoszący 372,000,000 zł. Na rok 1928 i r. 1929 preliminowane było 280,000,000 z tego źródła. Dochód ze stempli wynosił w roku ubiegłym 178,000,000 zł., w budżecie obecnym preliminowany jest na 165,000,000. Podatek spadkowy daje u nas małe dochody. Osiągnięto z tego źródła tylko 8,000,000 zł. z powodu nietylko małych stawek, ale małej ilości płatników.

Co do wydatków to pewne zwiększenie niektórych pozycji tłumaczy się tem, że w poprzednich latach ministerstwo skarbu czyniło nadzwyczajne oszczędności. Oprócz pożyczki dla Warszawy wdrożone są rokowania o pożyczkę dla Poznania. W najbliższym czasie będą ukończone układy w sprawie pożyczki dla Górnego Śląska. Pozatem omawiane są również kwestje udzielenia pożyczek dla miast Krakowa i Lwowa.

Koszt bicia bilonu wynosi 320,000 zł. Mają być bite 1-, 2 i 4 groszówki, których brak jest odczuwany. Oprócz tego będą bite srebrne 5 złotych.

W budżecie nadzwyczajnym likwidacja państwowych zakładów graficznych da dochód 1,600,000 zł. Nastąpi to po uruchomieniu spółki akcyjnej pod nazwą „Polska wytwórnia papierów wartościowych”.

Podatek majątkowy preliminowany jest na 50,000,000. W roku ubiegłym ściągnięto 66,000,000. Wpłynął już do sejmu projekt nowelizacji tego podatku. Ogółem ściągnięto z tego tytułu dotychczas

394.000.000. Dodatkową pozycję w wydatkach stanowią suma 1.200.000 na wypłaty zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych emigrantów polskich we Francji.

Następnie referent omówił przedsiębiorstwa państwowe mianowicie zakłady graficzne, fabryki papieru, mennicę oraz monopole. W monopolu tytoniowym poruszył referent zagadnienie konkurencji poszczególnych artykułów tytoniowych między sobą, zaznaczając, że przy sprzedaży papierosów dolicza się 50 proc., natomiast przy sprzedaży tytoniu krajowego 40 proc. Wskutek tego palacze wola kupować tyton krajany. Opinia jakoby nasz tyton był gorszy niż zagraniczny jest niesłuszna, co się okazuje bodaj stąd, że przemycany jest zagranicę a nawet do Niemiec. Pociągającym momentem jest kolosalny wzrost produkcji tytoniu wewnątrz kraju. Jeszcze parę lat temu produkcja roczna wynosiła 700.000 kg., w roku bieżącym produkcja ta wynosiła 7.000.000 kg. Monopol spirytusowy oprócz znaczenia fiskalnego ma także znaczenie gospodarcze i rolne. Produkcja w porównaniu z przedwojenną zmalała. Monopol zapalczany powinien dać więcej od prelimitowanej sumy 8.000.000 zł.

Przechodząc do długów państwowych referent zaznacza, że ciężar pożyczki stabilizacyjnej nie jest tak wielki, że splanowano już 8 proc. pożyczkę konwersyjną, wykupione 8 proc. bilety skarbowe. Nie należy zapominać, że sumy te nie wyczerpują długów państwowych, gdy pożyczka włoska mieści się w budżecie monopolów, a pożyczka kolejowa w budżecie kolejowym. Nie nadszedł jeszcze czas na zaciągnięcie dużej pożyczki wewnętrznej, ale wielka szkoda — stwierdza referent — że na skutek sprzeciwu komisji długów państwowych nie doszła do skutku projektowana pożyczka premijowa.

Przegląd polityczny

Czy rozłam w Chadej Śląskiej?

Krakowski „Kurjer Ilustrowany” donosi, że szereg posłów do sejmiku śląskiego, m. in. posłowie Janicki, Kędzior, Palarczyk i ks. pos. Brzózka, niezadowoleni z dotychczasowego postępowania i linii politycznej p. Korfańskiego, postanowili opuścić szeregi śląskiej Chadej i stworzyć organizację Ch. D., zależną od centralnych władz w Warszawie.

Przeciw antykatolickim stronnictwom.

Na dzień 3 maja wydał Ks. Bisk. Przeździecki, (z Podlasia) list pasterski, w którym omawiając głosowanie na listy socjalistów, wyzwolenców i radykalnych stronnictw chłopskich, ustala przestępstwa tych stronnictw przeciw religii. Są to ich zasady;

1) „religia Chrystusa jest rzeczą prywatną, nieobowiązującą w życiu społecznym i państwowym; 2) małżeństwo nie jest nierozdzielalnym związkiem, sakramentem, każdej chwili może być rozerwane; 3) niepotrzebne są praktyki religijne w szkole, można uczyć wbrew nauce Chrystusa Pana; 4) należy popierać sekty, kościoły narodowe; 5) należy zerwać z Papieżem; 6) należy zerwać konkordat, ten konkordat, który skasował wroga dla Kościoła prawa, wy-

dane przez Rosjan, Austriaków i Prusaków, z rąk których i duchowieństwo i wierni cierpieli”.

Następnie w gorących słowach wzywa Ks. Biskup podlaski wiernych, by przestali dawać poparcie wymienionym stronnictwom i czytać ich pisma.

Wykrycie szajki szpiegowskiej.

Władze bezpieczeństwa publicznego w Krakowie wpadły przypadkowo na trop zorganizowanej szajki szpiegowskiej na terenie krakowskiego D. O. K., kierowanej przez sąsiednie mocarstwo i jego placówkę dyplomatyczną w Warszawie. Na podstawie ustaleń posiadanych dowodów i wiadomości przystąpiły władze bezpieczeństwa z nadkomisarzem Polakiem i aspirantem Olearczykiem w porozumieniu z władzami wojskowymi, do likwidacji szajki szpiegowskiej. W nocy z 12 na 13 bm. aresztowano i przeprowadzono rewizję u starszego asystenta kolejowego Stanisława Turka, zajętego w urzędzie ruchu na dworcu krakowskim. Równocześnie aresztowano urzędników Dyrekcji kolejowej w Krakowie Ildzikowskiego, Chrobaka i Mroza, którzy wspólnie z hersztem szajki szpiegowskiej Turkiem uprawiali szpiegostwo. Aresztowany Turk przyszedł się całkowicie do winy, zeznając, że dostarczał urzędnikowi placówki dyplomatycznej Winogrodzowskiemu, jakoteż i wicekonsulowi szkiców mostów kolejowych, stacji kolejowych, odpisów wszelkich dokumentów i okólników, które bądź to były mu dostępne, bądź to mógł łatwo je ukraść. Proceder szpiegowski uprawiano od roku 1925, pobierając wielkie sumy wynagrodzenia w rublach i dolarach. Szpieg Turk przyszedł się sam, że pobrał ogółem około 8.000 dolarów. Sieć szpiegowska obejmowała prawie wszystkie urzędy kolejowe. W kierunku wykrycia współwinnych prowadzone są dalsze dochodzenia.

Bezelowa wizyta króla Afganistanu.

Dzienniki berlińskie donoszą z Moskwy, że tamtejsi politycy są bardzo niezadowoleni z rezultatów wizyty króla Afganistanu w Rosji. Pomimo, że bolszewicy wbrew swym zasadom honorowali monarchę, jednak nie udało im się namówić króla do zawarcia przymierza z Rosją. Król bardzo grzecznie oświadczył, że chce zachować niezależność, która byłaby zagrożona, gdyby wdał się w bliższy stosunek z bolszewikami. Jedyną pociechą dla Rosji jest fakt, że Aman ullah nie zawarł także z Anglią przymierza.

Jak bolszewizm umoralnia.

Moskiewska Czecha wykryła nowe nadużycia na szkodę Sowietów. Kilkunastu urzędników sowieckich zostało aresztowanych, między nimi: Rerych, Gawryłow i Prodin; wszystkim aresztowanym zarzucają sprzeniewierzenie pieniędzy państwowych na przeszło 1 miliona rubli złotych. Według krążących pogłosek proces sądowy w tej sprawie ma odbyć się w przyspieszonym i uproszczonym tempie. Wszystkim oskarżonym grozi kara śmierci.

W związku z wykrytym niedawno spiśkiem monarchistycznym w Chabarowsku, nastąpiły również liczne aresztowania w Nowosibirsku. Ogółem zostało aresztowanych 103 osoby.

Ambarasy z Alzacji.

Kwestja alzacka, która była jednym z głównych powodów wielkiej wojny, nie przestaje, mimo prze-

jęcia pod panowanie Francji, zajmować umysłów. Przyczyna tego leży w błędach, jakie popełnili Francuzi w stosunku do Alzacyków. Oszło imi o zwycięstwem i odzyskaniem tej prowincji, chcieli ją wcielić całkowicie w swój organizm, nie bacząc na znaczne odrębności, jakie się wytworzyły podczas długich lat przynależności do Niemiec. Spotkało się to z opozycją Alzacyków, którzy chcieli zachować autonomię. Niezadowolenie wzrosło jeszcze, gdy socjalistyczny rząd Heriöta chciał głęboko katolickiej Alzacji narzucić ustawy antireligijne, uchwalone we Francji przed wojną i rozdział kościoła od państwa. Z niezadowolenia tego, skorzystał Niemcy, którzy podniecając to niezadowolenie, wysunęli popularne żądanie autonomii.

Poincare, jako Alzacyk, zrozumiał psychologię ludności i postanowił nie gwałtem, lecz stopniowym oddziaływaniem przy uwzględnianiu odrębności Alzacyków, przywiązywać ich do Francji. Jego program brzmi; Francja nie zgodzi się nigdy na odstąpienie czy utratę choćby piędzi ziemi alzackiej. Ale szanować będzie tradycje i zwyczaje ludności alzackiej i zachowywać, jak ona sobie sama zechce, jej szkoły i system religijny, mianowicie nauczanie wyznaniowe i dwujęzyczne i stan rzeczy, oparty o konkordat.

Wynik wyborów we Francji dał Poincaremu w ręce władzę, która mu pozwoli swój program przeprowadzić. Należy mieć nadzieję, że na tej drodze ambarasy Francji z Alzacją rychło się zakończą.

Krytyczne położenie w Chinach.

Położenie w Chinach zaczyna przybierać obrót krytyczny, który może stanowić początek nieprzewidywanych wydarzeń o znaczeniu międzynarodowym. Prasa japońska donosi, że Czangtsolin opuścił Peking i cofa się do Mandżurji, przed napierającymi wojskami południowymi. Japończycy oświadczają, że o ile walki przeniosą się na teren Mandżurji, nie będą mogli spokojnie patrzeć na rozgrywane się wydarzenia. W tym wypadku Japończycy skorzystają z nadarzającej się sposobności, by pod pretekstem obrony swych poddanych, usadowić się w Chinach. Poczynili też oni dalekosiężne zarządzenia militarne, aby przygotować się ewentualnie do obrony Tientsinu.

Mussolini napisał pamiętniki.

Dzienniki paryskie donoszą, że Mussolini napisał swoje pamiętniki i zamierzał je niebawem ogłosić. Ukaza się one jednak najprzód w Anglii, Ameryce Francji. Wydawca zawarł już umowę z Mussolinim. Podobno dyktator włoski opisuje tam swoje życie, zupełnie zgodnie z prawdą bez żadnych upiększeń i rozwija szczegółowo swój program polityczny. Ukazanie tej książki jest oczekiwane z wielkim zainteresowaniem.

OKULARY
w doskonałym optycznym
i technicznym wykonaniu
WYK
Optyk Dyplom
KATOWICE
ul. Św. Jana 13.

Aleksander Kornel Dobrowolski.

KU LEPSZEJ DOLI.

33) —o— (Ciąg dalszy).

Jednak, gdy wypił filiżankę gorącej herbaty, zaczerwieniły się mu policzki i oczy poczęły błyszczeć. Nabral humoru i zaczął opowiadać dowcipnie dzieje wypracowań piśmiennych, przy których, mimo nader czujnego doglądania, ordynansi potrafili w pochwach bagnetów przynosić już obrobione tematy. Mała uczta, złożona z niewybrednych, ale smacznie przyrządzonych potraw i piwa, byłaby się przeciągnęła dłużej, gdyby nie to, że pani Wolińska zauważyła u Bolka niezwykle zaczerwienienie, nie tylko twarzy, ale i czoła. Przytem młody oficer przerywał często opowiadanie, jak gdyby tracił jego wątek, i wodził dokoła bezmyślnym wzrokiem.

Pani Wolińska dotknęła czoła Bolka. Było rozpalone. Puls uderzał nierówno i z tak zastraszającą szybkością, że biedna kobieta przeraziła się. Wnet jednak odzyskała energię i przy pomocy synków zdjęła z Bolka nowiutki mundur. Gdy pan podporucznik znalazł się w łóżku, poczał drzeć z zinną, pokaszając głucho. Odgłos kaszlu, szarpającego mu piersi, czynił wrażenie, jak gdyby wydobywał się z dużej, pustej beczki. Po parokształnie kaszlu szepnął Bolek do ucha matki, pochylonej nad nim z trwogą:

— Więcej się zmęczyłem, niż półdniowym marszem.

Sprowadzono lekarza, który odtąd przychodził dwa razy dziennie. Po kilku dniach, które pani Wolińskiej wydały się wiekiem, stan chorego poprawił się. Lekarz oznajmił, że zapalenie płuc przeszło już w stadium rekonwalescencji, choć przyznał się, że miał poważne obawy, czy organizm Bolka zdoła przetrzymać kryzys choroby.

— Ładny urlop! — mówił Bolek osłabionym głosem.

Pani Wolińska nie odpowiedziała. Dławiły ją łzy, gdy patrzyła na wymizerowaną twarz syna, który wnet przykniął powieki i zasnął.

Ścisnęło się matczyne serce, a usta ściały do płaczu. Znow miała zaczerwienione powieki jak wówczas, gdy oplakiwała śmierć matki i męża.

Patrzac na uśpioną, a tak bardzo wychudłą postać syna, przechodziła w myślach wszystkie trudy, jakie chłopak przeszedł, zanim osiągnął stopień oficerski. Tyle lat pracy; tyle zaparcia się; taka moc zniechęceń, a tak mało drobnych radości i oto teraz, gdy zostały pokonane wszystkie przeciwności, niewiele brakowało, żeby śmierć zabrała tę drogą istotę.

Z kuchni dochodził monotony głos Władka. Uczy się do egzaminu, który ma składać w niedługim czasie. Może zdoła wnet uzyskać posadę nauczyciela. Także mizerny. Lekarz mówił, że chłopcom przydałaby się wieś. Gdy dowiedział się, jaka była przyczyna śmierci ojca, zrobił uwagę, że tem więcej należy dawać baczenie na higieniczne warunki, bo odporność na choroby płuc jest u nich mniejsza, niż normalnie. Zwłaszcza mieszkanie musi być suche. Obejrzał ściany i dodał:

— Trzeba zmienić. Tu wilgoć.

Trwoga ogarnęła panią Wolińską. Skądże ona weźmie środki na zapewnienie synom letniska? Z czego opłaci kosztą przenosin i czynsz w razie zmiany mieszkania? Przecież teraz nic ją to nie kosztuje, bo ojciec dał im pokój i kuchnię bezpłatnie.

Rozpacz targnęła na chwilę sercem pani Wolińskiej.

— Recebym zarobiła po łokcie, żeby to co pomogło! — myślała, czując całą swoją bezradność.

Przypomniała sobie jej, że Władek po egzaminie może dostać zajęcie w prywatnym gimnazjum. Kiedy to nastąpi? Chłopak jest pilny, ale to odbija się na jego

zdrowiu. Wygląda na twarzy prawie żółto. Ach, to wilgotne mieszkanie!

Ktoś otwiera drzwi do kuchni. Słychać męski głos Staszka. Jak mu zgrubiał ten głos! Mówił niemal balsem. Mieszka od roku u pryncypała.

Wchodzi cichutko do pokoju i ogarnia wzrokiem łóżko.

— Śpi? — szepce i podchodzi na palcach. Przy-
niósł z księgarni paczkę ilustracji dla Bolka.

— Chciałbym coś mamie powiedzieć, — mruczy.

Wychodzą oboje do kuchni. Staszek z miną amerykańskiego wuja wciska pani Wolińskiej w dłoń kilka banknotów.

— Dostałem remunerację za uporządkowanie magazynu, — mówi objaśniająco.

— Bóg zapłać! — wyszeptuje.

— Jeszcze mam drugą nowinę. Mój pryncypał szuka korepetytora dla córeczki na wakacje. Polecił mi Tadek. Prosił, żeby się do niego pofatygował jutro. Dobrze podobno płaci. Wyjeżdżają na lato do Krynicy, to braciszek przyjdzie do siebie.

Pani Wolińskiej pojaśniało w duszy. Więc jednak padł jakiś promyk na czarne myśli! Jużby wnet zaczęła nucić swoją piosenkę o sierocie. Zawsze, gdy była rzewnie nastrojona, przypływała się do jej melodyj melodyj tej piosenki.

Władek odrywa się od książki i słucha. Cieszy go, że ten smyk Staszek pamięta o rodzinie. Wszyscy tak się zrośli w biedzie, że nie wyobrażał sobie nawet, żeby ich coś mogło rozdzielić. I sam fakt stwierdzenia tej łączności na nowo, napełniał Władka radością, która znalazła ujście w żartach.

— Czemu ty się nie pokazujesz młó?

— Piszę sztuke.

(Ciąg dalszy nastąpi).

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Sobota

19
maja

Św. Piotra Celestyna V, papieża,
wyznawcy † 1296.

Św. Pudencjany, panny i mę-
czenniczki † 159.

Św. Iwona, kapłana w XIII wieku

ŚŁOW.: KRZESOMYSŁ.

Błogosławionaś Ty od Pana Boga najwyższego nad
wszystkie niewiasty na ziemi... Tyś chluba ludu na-
szego. (Judyt XIII. 31).

Ty powstawszy, zmiłuj się... boć czas zmiłowa-
nia przyszedł. (Psalm CLI).

Zdanie: Ten jest prawdziwie wielkim mężem u
mnie.

Kto samym sobą kieruje rozumnie. K. Węgierski.

Kalendarz astronomiczny: Słońce wsch. o godzinie
3,45, zach. o godz. 19,37. — Księżyc wsch. o godz. 3,47,
zach. o godz. 19,48. Now księżyca o godz. 14,00. **Zupełne
zaćmienie słońca**, widzialne tylko na południowej czę-
ści ziemi. — O godz. 12,00 stanęło słońce na 28 stopniu
14 m. 26 s. zodiakalnego znaku Byka. Księżyc 27 stopni
w znaku Byka.

Długość dnia wynosi 15 godzin 51 min.

Zmiany powietrza przed 100 laty: nagły deszcz,
chłodno. Jutro: łagodnie.

— **Zimny maj.** Mamy już drugą połowę maja, a tym
czasem panuje zimno z opadami. Cały dotychczasowy
maj z wyjątkiem jednego dnia był zimny i nieprzyjem-
ny. Należało się spodziewać, że po lodowych świętych
(śś. Serwacy, Pankracy i Bonifacy), nadejdą nareszcie
cieplejsze czasy. Lecz i te nadzieje zawiodły zupełnie.

W innych krajach stan pogody nie jest lepszy. Wi-
adomości meteorologiczne, nadchodzące z różnych stron
Europy, nie brzmią wcale pocieszająco i zapowiadają
dalsze trwanie okresu chłódów, mogących pociągnąć za
sobą katastrofalne skutki dla rolnictwa. Od morza Pół-
nocnego idą znowu prądy zimnego powietrza, tak, że
nawet nie można się spodziewać wybitniejszej popra-
wy pogody.

— **Oplaty egzaminacyjne w wyższych zakładach
naukowych.** Na podstawie art. 114 ustawy z dnia 13
lipca 1920 r. o szkołach akademickich, minister wyznał
religijnych i oświecenia publ. dokonał zmiany ustępu
5-go par. 1, rozporządzenia z dnia 17 września 1925 r.,
który otrzymuje w myśl tego zarządzenia brzmienie na-
stępujące:

Za ocenę pracy przy egzaminach ostatecznych dla
uzyskania pierwszego stopnia naukowego pobiera się
opłatę w wysokości 30 złotych, za ocenę zaś pracy przy
uzyskaniu drugiego stopnia naukowego pobiera się opła-
tę w wysokości 50 złotych.

Przypadają one egzaminatorowi oceniającemu w
całości, lub jeżeli oceniających jest więcej, wszystkim
w częściach równych.

Zarządzenie powyższe weszło w życie z dniem
1 maja rb.

Województwo śląskie

* **Do Szanownych Czytelników!** Przypominamy od-
nowienie przedpłaty na gazetę naszą na miesiąc czer-
wiec. Wszyscy dotychczasowi abonenci nie tylko mają
obowiązek odnowienia przedpłaty, lecz nadto powinni
dodać starań i zjednać dla gazety naszej najmniej jed-
nego nowego przedpłaciciela. Wszyscy Szanowni
Czytelnicy powinni być siewcami zdrowej oświaty na
zachwaszczoną naszą niwie śląskiej.

Gazeta nasza jest źródłem zdrowej oświaty. Nie
krzewi szowinizmu partyjnego, lecz wskazuje prostą
drogę, którą każdy katolik i Polak chodzić powinien. Ma
tylko na oku dobro ludu śląskiego, robotniczego i rol-
niczego, niemniej tych najbardziej potrzebujących: inwalidów i
sierot. Niemi wszystkimi szczerze się zajmuję, dobre
rady podaje i służy praktycznymi wskazówkami. Wie-
dzą o tem dotychczasowi Szanowni Czytelnicy. Tym
zaś, którzy o tem nie wiedzą, trzeba na to wskazywać
i zachęcać do czytania i abonowania naszej gazety.

Przedpłata jest stosunkowo niska w porównaniu do
tego, co gazeta nasza swym czytelnikom daje. Wspom-
niamy tylko o naszych licznych i praktycznych do-
datkach, które są wszędzie bardzo lubiane.

Mamy nadzieję, że wszyscy dotychczasowi Czy-
telnicy spełnią swój obowiązek i zaangażują się za gazetę
naszą w kołach krewnych, znajomych i przyjaciół.

Szczególne uwagę zwracamy na kwity abonamen-
towe zamieszczone w dzisiejszym numerze.

Redakcja i Wydawnictwo.

* **Zamówienia jugosłowiańskie w przemyśle górno-
śląskim.** Z Warszawy donoszą: Zjednoczone huty Kró-
lewska i Laura otrzymały zamówienie na dostawę 21
tysięcy tonn i akcesoriów kolejowych dla kolei państwo-
wych jugosłowiańskich.

Z Katowickiego.

Katowice. (Targ na konie i bydło). W
dniu 23 maja odbędzie się w Katowicach, na placu
przy ul. Piotra Skargi, na zachód od hali targowej,
targ na konie i bydło.

— (Komisaryczna rada miejska) ma swe posiedzenie w piątek, dnia 18 maja br. o
godz. 6½ po południu. Na porządku obrad znaj-
dują się między innymi następujące sprawy: Zacia-
gnięcie pożyczki w wysokości 900.000 złotych w Za-
kładzie ubezpieczeń pracowników umysłowych w Kró-
lewskiej Hucie oraz zaciągnięcie pożyczki zagranicz-
nej w wysokości 2—3 milionów dolarów. Na posie-
dzenie mają wolny wstęp obywatele miasta.

— (Załatwianie spraw wojskowych).
Dyrekcja policji w Katowicach podaje do ogólnej wi-
adomości, iż na podstawie rozporządzenia ministerstwa
spraw wewnętrznych wydanego w porozumieniu z mi-
nisterstwem spraw wojskowych przekazano tut. dy-
rekcji policji do załatwienia sprawy związane z prze-
prowadzeniem poboru wojskowego oraz z przyznawa-
niem ulg i odroczeń terminu odbycia służby wojskowej.
Wobec tego strony interesowane winny zwracać się
w powyższych sprawach do dyrekcji policji, a nie jak
dotychczas do Magistratu w Katowicach. Powyższe
odnosi się tylko do osób zamieszkających na terenie Wiel-
kich Katowic.

— (Podwyżka zarobków w prze-
myśle ceramicznym). W poniedziałek odby-
ło się posiedzenie komisji rozjemczo-pośredniczącej w
sprawie uregulowania zarobków w przemyśle cerami-
cznym. W wyniku obrad uchwalono z ważnością od
1 maja do 31 grudnia br. przyznać robotnikom pod-
wyżkę w wysokości 10 proc.

— (Zapomoga dla Śląskiego insty-
tutu rzemieślniczo-przemysłowego).
Śląski instytut rzemieślniczo-przemysłowy w Kato-
wicach otrzymał w tych dniach z ministerstwa wyz-
nań religijnych i oświecenia publicznego przyznana
mu swego czasu zapomogę w wysokości 35 tysięcy
złotych.

— (Nieszczęśliwe wypadki). Dnia 15
bm. o godz. 11,30 wyskoczył z jadącego pociągu na
dworcu osob. w Katowicach Jan Soballa, zam. w
Katowicach, wskutek czego złamał sobie lewą nogę
i został odstawiony do szpitala Elżbietanek w Kato-
wicach. — Dnia 15 bm. o godz. 13,15 w czasie bu-
dowy na ulicy Sokolskiej w Katowicach spadła
skrzynia z wapnem z rusztowania na przechodzą-
cego tamtędy Nowaka Ryszarda, wskutek czego
doznał uszkodzenia lewej nogi powyżej kolana. Wy-
mienionego odstawiono do szpitala miejsk. w Kato-
wicach.

— (Usiłowane samobójstwo). Dnia
15 bm. usiłowała pozbawić się życia niejaką Aniela
Długajczyk zam. w Bogucicach przez zażycie pe-
wnej ilości kwasu solnego. Wymienioną odstawio-
no do szpitala miejsk. w Katowicach, gdzie znaj-
duje się przy życiu. Narazie przyczyna usiłowane-
go samobójstwa nieznana.

Szopienice w Katowickim. (Zasłużona kara
dla szofera). Przed 3 Izba karna sądu okręgowego
w Katowicach toczyła się rozprawa przeciwko szo-
frowi Eugeniuszowi Freundowi, oskarżonemu o spowo-
dowanie ciężkiego urazu cielesnego. Dnia 18 lipca 1927
roku oskarżony najechał na szosie Murcki-Katowice na
niejakiego Jana Filaka z Giszowca, któremu połamał
nogę. Filak musiał się leczyć w szpitalu niemniej jak
9 miesięcy. Oskarżony do winy się nie przyznał. Świad-

kowie atoli złożyli dowód winy, poczem sąd skazał
Freunda na 3 miesiące więzienia. (r)

Mysłowice. (Przed zamknięciem semina-
rium żeńskiego). Jak słychać, Wydział oświece-
nia publicznego zamierza zamknąć seminarium żeńskie
i gmach przekazać na inne cele, mianowicie na pomiesz-
czenie w nim specjalnej szkoły ochroniarek. Seminarium
żeńskie jest szkołą średnią, ale bez określonego prak-
tycznego celu. Nauczycielek nie wychowuje, tylko na
specjalne życzenie przysposabia je do dalszego kształ-
cenia się w seminarjum nauczycielskiem. Na te cele
przeznaczono jedną klasę, a reszta dziewcząt, po ukoń-
czeniu szkoły pozostaje w domu przy rodzicach. Nadto
zwiedzane jest seminarium żeńskie po części przez u-
czennice z innych dzielnic Polski.

Rozdzień w Katowickim. (Najechanie
tramwajem). Dnia 15 maja b. r. o godz. 9.05
tramwaj najechał około dyrekcji hut na Piotra Szym-
skiego, zam. w Szopienicach, ul. Dworcowa, wsku-
tek czego doznał okaleczenia głowy i twarzy. —
Wymienionego odstawiono do szpitala hutniczego
w Rozdzieniu.

Dąbrówka Mała w Katowickim. (Pierwsza
Komunja św.) W niedzielę ubiegłą przystępo-
wały dziatki po raz pierwszy do Stołu Pańskiego.
Uroczystość wypadła imponująco. Działki wpro-
wadzono do kościoła w procesji z muzyką. Do dzia-
tek i rodziców przemówił Wiel. ks. proboszcz Ko-
ziołek, poczem Wiel. ks. wikary Osyra odprawił
Mszę św. z asystą. Po odmówieniu wspólnych mod-
litw i odmówieniu ślubów przyjęły dziatki Boskie-
go Zbawiciela. Uroczystem błogosławieństwem za-
kończyła się ta wspaniała uroczystość, która pozo-
stać uczestnikom jej na długo w pamięci. Nasze-
mu Wielbnemu Duchowieństwu za upiększenie
uroczystego dnia składają parafianie staropolskie
„Bóg zapłać!“

Chorzów w Katowickim. (Pożar). Dnia 15
b. m. o godz. 16,30 wybuchł pożar w piwnicy rzeź-
nika Pawła Panke przy ul. Szkolnej 9 prawdopodob-
nie wskutek nieostrożnego rzucenia palącej się za-
palki, wskutek czego spaliła się słoma i stare
drzewo.

Z Świętochłowickiego.

Król. Huta. (Spalony żywcem.) Pod powyższym,
nagłówek podaliśmy wiadomość o spaleniu się ży-
wcem bezdomnego na hałdzie przy ulicy Styczyńskiej.
Dalsze dochodzenia w tej sprawie wykazały, że
pierwsze rozpoznanie zwałonych zwłok tragicznie
zmarłego było mylne. Zmarłym jest mianowicie 67
letni bezdomny Jan Franke, pochodzący z Chropa-
czowa, a nie Jakób Prandzioch, jak w pierwszej chwi-
li sądzono.

— (Wdzięczny lokator). Niejaki Świ-
derski stąd przyjął na kwatę do swego mieszkania
niejakiego Józefa Domańskiego. Pewnego dnia,
zostawszy Domański w mieszkaniu sam na sam —
skradł właścicielowi mieszkania ubranie i różne war-
tościowe rzeczy. „Wdzięznego lokatora“ sąd powia-
towy w Katowicach skazał na 5 miesięcy więzienia.

Świętochłowice. (Z przemysłu). W mie-
siącu kwietniu zatrudnionych było w hucie „Falwy“
2.145 robotników, a wyprodukowano 8.701 ton koksu,
7.183 tony żelaza, 18.481 ton stali, przewalcowano
3.573 tony sztab żelaznych, 4.051 ton bloków żelaz-
nych i 116 ton podków. Kopalnia „Niemcy“ w mie-
siącu kwietniu zatrudniała 1.961 robotników. Wy-
dobyto 58.028 ton węgla.

Lagiewniki w Świętochłowickim. (Prze-
mytnictwo). Dnia 15 bm. o godz. 4-tej w Zgo-
rzelu przytrzymał przemytnika Roberta Szende-
rę wraz z 1000 cygarami i 7 kg. „Magi“, który to to-
war oddano do straży granicznej a przemytnika
aresztowano.

Piekary Wielkie w Świętochłowickim. (Prze-
budowa szkoły). Z powodu braku klas prze-
budowany zostanie w najbliższym czasie stary bu-
dynek szkolny przy szkole I. Na nowe klasy zu-
żyte zostaną lokale miejscowego posterunku policji
oraz mieszkania dwóch nauczycielek.

Z Pszczyńskiego.

Starawieś w Pszczyńsk. (Szczepienie ospy).
W sobotę, dnia 19 bm. odbędzie się o godz. 3,30 po po-
łudniu na sali p. Spyry szczepienie ospy. Przypomina
się rodzicom, by nie zaniedbali tak ważnego obowiązku
i stawili się z swymi dziećmi. Winne się również stawić
dzieci do powtórnego szczepienia ospy. Ogłędziny od-
będą się za tydzień o tej samej godzinie. (Z)

Z Rybnickiego

Rybnik. (Z życia harcerskiego). Dnia 12
maja rb. odbyło się zebranie Koła Przyjaciół Harcerzy
w Rybniku. Zebraniu przewodniczył prezes koła p. dr.
Wiedlocha, z Katowic przybyła przewodnicząca zarz.
oddziału Z. H. P. p. W. Jordanówna, która udzieliła

szczególnościach rad i wskazówek, jak zorganizować pomoc ze strony. Koła dla drużyn harcerskich. Sprawozdanie z działalności drużyn na terenie powiatu rybnickiego kolejno składali: dh. Węglarzówna z hufca żeńskiego i druż. Pukowiec z hufca męskiego. Hufiec żeński liczy obecnie 8 drużyn w liczbie około 240 harcerzy; praca w drużynach idzie normalnie. Stale się podnosi wewnętrzne wyrobienie harcerzy, które dąży do urzeczywistnienia prawa harcerskiego w życiu. W programie całego hufca jest zamierzona wycieczka harcerzy do ruin zamku w Chudowie w czasie Zielonych Świąt. W okresie letnim hufiec kursu nie urządza, lecz wysyła starsze harcerki dla przeszkolenia do obozów organizowanych przez K. Ch. Hufiec męski liczy 550 harcerzy zgrupowanych w 18 drużynach, które stoją na dość wysokim poziomie pod względem wyrobienia technicznego. Chłopcy również dążą do zrealizowania ideologii harcerskiej. W święcie „wiosny“, zorganizowanym przez hufiec, wzięło udział 120 harcerzy. Na tej uroczystości prócz ćwiczeń ściśle harcerskich, odbyły się zawody z lekkoatletyki, które dały dobre wyniki. W programie zamierzony jest w czasie Zielonych Świąt zlot hufca, który się odbędzie w Knurówie. Z akcji letniej planuje się przeprowadzić 1 kurs dla zastępowych dla 30 chłopców w czasie od 5—26 lipca rb. i obóz dla starszyny na 25 harc. od 27 lipca do 16 sierpnia rb. Zarząd Koła przyi. harc. obiecał pełną pomoc i poparcie zamierzeń obu hufcom. Ustalono również następne zebranie koła na dzień 6 czerwca rb.

Z Tarnogórskiego.

Nakło w Tarnogórkiem. (Groźny pożar). We wtorek wybuchł tu groźny pożar, który zniszczył dom mieszkalny. Straty wynikłe wskutek pożaru wynoszą około 7 tysięcy złotych.

Z sali sądowej.

Skutki nieostróżnej jazdy.

Szofer firmy Hausdorff, Adamczyk z Katowic, wyjechał dnia 11 marca z Katowic do Uchojca, gdzie na ulicy Brynowskiej, nie zwalniając wcale szybkości biegu, przejechał niejaka Marię Kłos, która poniosła takie rany, że na miejscu zmarła. Na rozprawie sądowej oskarżony do winy się nie przyznał, składając całą winę na śp. Kłosównę. Sąd jednakże skazał go za spowodowanie ciężkiego urazu cielesnego, powodującego śmierć na 8 miesięcy więzienia.

Niesłuszne ataki na Powstańców.

W numerze 297 czasopisma „Polonia“ ukazał się artykuł p. t. Bezprawie przywódców Powstańców Śląskich w Chropaczowie, w którym zarzucano grupie Powstańców w Chropaczowie rozbijanie wieców Towarzystwa Polek. Na rozprawie sądowej wykazało się, że zarzuty te były niesłuszne, wobec czego skazał sąd byłego odpowiedzialnego redaktora „Polonii“ na grzywnę w kwocie 20 złotych lub dwa dni aresztu.

Rehabilitacja senatora Grajka.

Dnia 16 maja rozpatrywał Sąd Powiatowy w Katowicach sprawę byłego odpowiedzialnego redaktora W. Kasperowicza z oskarżenia prywatnego senatora Grajka o zniewagę. Mianowicie w marcu zarzucano w jednym artykule „Polonii“ senatorowi Grajkowi, że popełnił nadużycie w spółdzielniach robotniczych, że zawierał jakieś podejrzaną transakcję z pewną spółką w Gdyni o dostarczenie tłuszczu na Górny Śląsk. Na rozprawie sądowej okazało się, że wszystkie te zarzuty były bezpodstawne. Są uznał Kasperowicza winnym i skazał go na karę w kwocie 500 złotych lub 50 dni aresztu.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o natychmiastowym odnowieniu przedpłaty na miesiąc czerwiec. Tych wszystkich zaś czytelników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wypełnienie jednego z poniższych kwitów i odesłanie na pocztę a listowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania gazety naszej.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnosłazak lub Górnosłazak	Katowice	miesiąc czerwiec 1928 r.	3.00	0.36	3.36

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Giełda pieniężna i towarowa.

Katowickie kursy bankowe

w dniu 16 maja 1928 r.

Płacono: za 100 złotych 46,81 marek niemieckich; za 100 marek niemieckich 213,60 złotych; za dolara amerykańskiego 8,91 złotych; za 100 franków szwajcarskich 172,05 złotych.

Waluty zagraniczne na giełdzie warszawskiej w dniu 15 maja 1928 r.

Płacono: za dolara amerykańskiego 8,88 złotych; za funt szterlingów angielskich 43,42 złotych; za 100 franków francuskich 35,01 złotych; za 100 szylingów austriackich 125,13 złotych; za 100 koron czeskich 26,35 złotych; za 100 lirów włoskich 46,85 złotych; za 100 franków szwajcarskich 171,46 złotych; za 100 guldenów holenderskich 359,02 złotych.

* Katowickie ceny ziemiopłodów z dnia 16 maja 1928 r. Płacono za 100 kilogramów franko stacja wojewódzka w walucie złotowej: Pszenica 52—54. Żyto 52—54. Owies 47—49. Jęczmień 51—53. Makuch lniany 55—56. Osucie pszeniczne 35—36. Osucie rżane 35—36.

* Ceny bydła na centralnej targowicy w Mysłowicach z dnia 14 maja 1928 r. Spędzono: wołów 44, buhaji 80, krów 536, świń 1532, cielat 22 razem 2204 zwierząt. Płacono za kg. żywej wagi loco targowisko Mysłowice w walucie złotowej:

Woły: wytuczone, pełnomięsiste, najwyższej wartości rzeźnej niezaprzęgane do 6 lat 1,60—1,75.

Buhaje: młodsze od 1,60—1,75.

Jałowki i krowy: pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej do 7 lat 1,66—1,75; wytuczone krowy i jałowki 1,56—1,65; starsze wytuczone krowy i jałowki i mniej dobre 1,40—1,55.

Świnie: tuczne świnie ponad 150 kg. żywej wagi 2,35—2,42; pełnomięsiste od 120—150 kg. żywej wagi 2,25—2,34; pełnomięsiste od 100—120 kg. żywej wagi 2,13—2,24; pełnomięsiste od 80—100 kg. żywej wagi 2,00—2,14.

Ceny bydła na targowicy miejskiej w Poznaniu z dnia 15 maja 1928 r.

Woły: pełnomięsiste, wytuczone woły, najwyższej wartości rzeźnej niezaprzęgane 166—170 zł., pełnomięsiste, wytuczone woły od 4 do 7 lat 152—158 zł., młode mięsiste, niewytuczone i starsze wytuczone 136 do 144 zł.

Stadniki: Pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej 154—158 zł., pełnomięsiste młodsze 144—148 zł., miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze 126—136 zł.

Jałowki i krowy: pełnomięsiste, wytuczone jałowki najwyższej wartości rzeźnej 170—176 zł., pełnomięsiste, wytuczone krowy, najwyższej wartości rzeźnej, do 7 lat 166—170 zł., starsze wytuczone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jałowki 150—154 zł., miernie odżywione krowy i jałowki 134—138 zł., lichy odżywione krowy i jałowki 120—126 zł.

Cielęta: najprzedniejsze cielęta tuczne 160—168 zł., średnio tuczne cielęta i najprzedniejsze ssaki 150 do 152 zł., mniej tuczne cielęta i dobre ssaki 140—144 zł., liche ssaki 135 zł.

Owce: jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne 134 zł., starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżywione skopy i owce 120—128 zł.

Świnie: pełnomięsiste od 120—150 kg. żywej wagi 196—200 zł., pełnomięsiste 100—120 kg. żywej wagi 188—192 zł., pełnomięsiste od 80—100 kg. żywej wagi 180—184 zł., mięsiste świnie ponad 80 kg. 170 do 176 zł., maciory i późne kastraty 160—164 zł.

Przebieg targu ożywiony, na skopy spokojny i nie wyprzedane.

SPORT

I. SMP. Lubliniec — I. SMP. Jutrzenka.

Zawody odbędą się w niedzielę, dnia 20 maja o godzinie 5-ej na boisku KS. Odra w Szarleju.

I drużyna SMP. Jutrzenka wyjeżdża w dniach 26, 27 i 28 maja do Rybnika, gdzie się zmierzy z czołowymi drużynami okręgu Rybnickiego.

Termin rozgrywek o mistrzostwo Rybn. Okr. Sp. na dzień 17 i 20 maja rb. w palancie.

SMP. Pstrązna — SMP. Knurów I seria

na boisku w Rybniku o godz. 2-ej. Sędzia Ogon Franciszek, Rybnik.

SMP. Golejów — SMP. Jankowice I seria

na boisku w Jankowicach o godz. 2-ej. Sędzia Chrobok Maksymilian, Pstrązna.

Komunikat Nr. 8 i 9.

z posiedzenia zarządu podokręgowego SIZOPN Rybnik z dnia 1 i 8 V. br. Obecni: pp. Penkala, Oleś, Hitlowski, Szymik, Ikiol, Ochwat, Nowak i Szoltysek.

1) Zezwala się K. S. Naprzód 23 Rydułtowy na urządzenie festynu sportowego w dniu 27. V. br.

2) Odwołanie K. S. Concordia Knurów według uchwały zarządu podokręgowego z dnia 19. IV. br. w sprawie zwrócenia kosztów za niedotrzymanie umowy względem K. S. 23 Czerwionka nie rozpatrzone z powodu nie, uiszczenia kaucji według przepisów SIZOPN.

3) Prośbę Kol. K. S. Sarmata Rybnik z dnia 27. IV. br., w którym tenże prosi o możliwość rozgrywania zawodów I. serii o mistrz. kl. II na boiskach zamiejscowych z powodu przebudowy własnego uwzględniono.

4) Na wniosek podokręgu zatwierdzili zarząd SIZOPN Katowice skreślenie następujących klubów z powodu nieczynności tychże i to: K. S. Olsza i Górniki, K. S. Śląsk Głogzyny, K. S. Raszczyce, K. S. Pszów, K. S. Pogoń Żory, K. S. Piast Leszczyny, K. S. Wolność Ornontowice, K. S. Iskra Szczygłowice, K. S. Gieraltowice, K. S. Lech Olsza, K. S. Filar Olsza, K. S. Sparta Niewiadom, K. S. Powstańcy Gieraltowice, i K. S. Kościuszkow. Roemer.

5) Zezwala się na urządzenie festynu sportowego K. S. Jedność Łaziska-Górne (Kopanina) w dniu 20. V. br.

6) Przesunięto zawody o mistrzostwo kl. C w dniu 13. V. rb. pomiędzy K. S. Rybnik 20 II e) a K. S. 23 Czerwionka II na godz. 15-tą.

7) Protest K. S. Błyskawica Kop. Ema przeciw zawodom o mistrz. kl. B. pomiędzy K. S. Błyskawica Kop. Ema c) a K. S. Silesia Rybnik-Paruszwice uwzględniono z powodu braku formalnego sprawozdanie sędziego p. Graczka o przebiegu gry i wyznaczono ponowne rozegranie zawodów na

dzień 28 maja rb. o godz. 17-tej

na boisku K. S. Błyskawica Kop. Ema.

8) Ukarano dyskwalifikacją za nieposłuszeństwo i obrazę sędziego od 8. V. br. do 5. VI. br. graczy Szywiola Edwarda i Rosenberga Józefa z K. S. Concordia Knurów, zaś K. S. Concordia Knurów za zerwanie zawodów grzywną w wysokości 20 złotych.

9) Uchwalono regulamin rozgrywek zawodów o puchar podokręgu SIZOPN Rybnik, który w odpowiednim czasie klubom zostanie podany do wiadomości.

Rybnik, dnia 9. maja 1928 r.

Za zarząd podokręgu:

Szymik, sekretarz; Penkala prezes.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:

Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Śląski	Katowice	czerwiec 1928 r.	1.50	0.20	1.70

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego:

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Ostatnie telegramy.

Choroba Stresemanna.

Berlin. (WTB.) W stanie zdrowia Stresemanna nastąpiło nieznaczne polepszenie. Lekarze spodziewają się, że nie nastąpi pogorszenie.

Otwarcie Olimpiady.

Amsterdam. (WTB.) We czwartek otwarta została Olimpiada z udziałem rządu i przedstawicieli państw, biorących udział w Olimpiadzie. W pierwszym dniu odbył się turniej hokeyowy.

Ameryka niezadowolona z Europy.

Genewa. (PAT.) Stany Zjednoczone wystosowały do Ligi Narodów pismo, w którym stwierdzają nadmierną ilość zastrzeżeń poczynionych przez państwa, które podpisały konwencję z r. 1927 w przedmiocie zakazów celnych. Zdaniem Stan. Zjednoczonych wzmiątkowane zastrzeżenia są sprzeczne z duchem i celem podpisanej konwencji, wobec czego Stany Zjednoczone rezerwują sobie prawo ewentualnego przeciwstawienia się zastrzeżeniom.

Żydzi zwalczają komunizm — ale w Palestynie

Jerozolima. (PAT.) Żydowska Agencja Telegraficzna donosi, że w Telwivie odbył się proces 9 osób, które zostały aresztowane za udział w tegorocznych demonstracjach 1 majowych, urządzonych przez komunistów. 5-ciu oskarżonych zostało skazanych na areszt i deportację z kraju, 4-ch pozostałych oskarżonych uniewinniono.

Komunista zabija faszystów.

Rzym. (WTB.) Z Florencji donoszą, że jeden z wybitniejszych komunistów, który niedawno powrócił z Francji, wpadł w biały dzień do sklepu krawieckiego i zastrzelił czeladnika, będącego czynnym faszystą. Uciekając, zastrzelił na ulicy jeszcze jednego faszystę. Pomimo podjętego pościgu przez milicję, sprawcy podwójnego zabójstwa udało się zbiec.

Katastrofa samochodowa.

Drezn. (WTB.) Niedaleko Drezn stoczył się wskutek zepsucia hamulca autobus, w którym odbywał wycieczkę klub kręglarzy. 30 osób zostało rannych.

Ćwiczenia rezerwistów.

Pan minister spraw wojskowych podpisał rozkaz, na mocy którego powołuje się na ćwiczenia zwyczajne w Polsce następujące kategorie szeregowych rezerwy:

Podoficerowie i szeregowcy z rocznika 1901 piechoty, czołgów i łączności.

Podoficerowie rezerwy roczn. 1895 i 1894 wszystkich rodzajów broni, z wyjątkiem marynarki wojennej.

Podoficerowie i szeregowcy rezerwy roczników 1902, 1900, 1899, oraz podoficerowie rezerwy roczników 1898, 1891 i 1890, którzy podlegali powołaniu na ćwiczenia wojskowe w roku zeszłym, lecz z różnych powodów do ćwiczeń się nie zjawiali.

Podlegają też powołaniu szeregowi rezerwy z lotnictwa i balonów z roczników i kategorii powołanych w r. 1897 na nadzwyczajne ćwiczenia wojskowe i odroczonego do roku bieżącego.

Podoficerowie i szeregowcy z rocznika 1900 w lotnictwie (mechanicy silnikowi, mechanicy-elektrotechnicy, radiomechanicy i fotografowie) i balonach.

Szeregowi rezerwy, objęci tym rozkazem o powołaniu na ćwiczenia, otrzymają od P. K. U. imienną kartę powołania z wyznaczeniem formacji i terminu stawiennictwa.

Osoby, zwolnione od obowiązku służby wojskowej i policjanci są zwolnieni od ćwiczeń rezerwistów.

Odroczenie ćwiczeń do roku następnego otrzymają automatycznie wszyscy szeregowi rezerwy, którzy w r. ukończyli czynną służbę wojskową i przeniesieni są do rezerwy, kandydaci i funkcjonariusze kolejowi.

Szeregowi rezerwy, którzy otrzymają kartę powołania, a którzy z ważnych powodów, jak śmierć lub nieszczęście w rodzinie, lub też z innych nadzwyczajnych powodów, chcieliby uzyskać przesunięcie okresu ćwiczeń na termin późniejszy, mogą wnieść podania na 4 tygodnie przed terminem stawiennictwa. Do tych podań nie należy załączać kart powołania. Jeśli powołany na ćwiczenia wskutek podania nie otrzyma odroczenia przed terminem stawiennictwa, winien bezwzględnie stawić się na ćwiczenia w terminie oznaczonym.

Nauczyciele oraz uczniowie szkół powołani będą w okresie letnim, wolnym od nauki.

Szeregowi rezerwy, którzy się spóźnią na ćwiczenia, mimo wezwania rozkazem im doręczonym, lub ogłoszonym, będą przymusowo doprowadzeni i pociągnięci do odpowiedzialności karnej, o ile nie ulegną karze za dezercję.

Jednocześnie wzywa się wszystkich rezerwistów, którzy nie mają kart mob., oraz którzy nie mają w książeczce wojskowej potwierdzenia zgłoszenia ostatnio dokonanej zmiany adresu, aby zgłosili się pisemnie lub osobiście, natychmiast w najbliższym urzędzie meldunkowym, w celu ustalenia ich adresu. W przeciwnym razie ulegną karze grzywny do 500 zł. lub aresztu do 6 tygodni, albo też obu karom łącznie.

Jubileusz „Gwiazdki Cieszyńskiej”.

W skromnej mieścinie naszej panował w niedzielę ubiegłą od samego rana niezwykle ożywiony. Zjechała spora rzesza ludu okolicznego, częściowo w malowniczych strojach śląskich, wzgl. góralskich, — oraz sporo gości z dalszych stron. Przybył również wojewoda śląski p. dr. Grażyński i szereg innych dygnitarzy. Przyczyna tego niezwyklego zjazdu była również niezwykle; obchód jubileuszowy weterana polskiego piśmiennictwa ludowego, 80-lecie „Gwiazdki Cieszyńskiej”.

Obchód rozpoczęło uroczystym nabożeństwem w kościele parafialnym. Piękne kazanie okolicznościowe wygłosił ks. proboszcz Buryan z Golezowa. Solenną Mszę św. celebrował redaktor naczelny pisma — jubilat ks. prałat Londzin, w asyście ks. Sikory, ks. dziekana Budnego w Międzyrzeczu i ks. Grima z Istebnej. Po nabożeństwie odbył się w teatrze poranek z bardzo pięknym programem. Głównym, najpiękniejszym zainteresowaniem wzbudzającym punktem programu poranku było treściwe, pięknie wywiedzione przemówienie naszego poety śląskiego ks. prob. Grima, z Istebnej na temat wpływu pisma-jubilata na ruch narodowy na Śląsku Cieszyńskim. Potężne wrażenie

wywołał również i piękny wiersz okolicznościowy ks. Grima. Na zakończenie odśpiewali uczestnicy „poranku” hymn narodowy „Boże coś Polskę” z towarzyszeniem orkiestry.

Po południu koło godziny 3. odbył się wspólny obiad w sali „Dziedzictwa”, do którego zasiadło, przeszło 100 osób. Reprezentowane były władze, duchowieństwo obu wyznań, związki, prasa i inni. Przemówienie powitalne wygłosił ks. prob. Grim, — wznosząc toast na cześć Najjaśniejszej Rzeczypospolitej i Pana Prezydenta Państwa. Następnie toastowali; p. Wojewoda, ks. sen. Londzin, i inni.

W przerwie pomiędzy toastami odczytał pan profesor Bogocz nadesłane w niezmiernie wielkiej ilości telegramy z życzeniami dla pisma-jubilata, pomiędzy nimi od redakcji „Katolika”. Uczczono również najstarszego abonenta pisma-jubilata, p. kierownika Łomę z Cz. Cieszyńska, który pismo to pobiera 68 lat. Pod koniec obiadu dali się uczestnicy wspólnie do fotografować.

Obchód 80-lecia „Gwiazdki Cieszyńskiej” pozostanie na długo w pamięci uczestników.

Z całego świata.

Czem się to ludzie żywią.

To, co ludzie jadają w krajach z umiarkowanym stanem ciepła, choć składa się z bardzo licznych a tak odmiennych rodzajów mięsa i jarzyn, jest jednakowoż tylko częścią tego wszystkiego, co dla ludzkości stanowi pożywienie. Zresztą i u nas niejedno dawnymi czasy było ludzką strawą, czego obecnie nikt nie wiałby do ust, bo już to tak bywa, że razem z rozwojem kultury i z wzrostem dobrobytu zmieniają się także upodobania człowieka, który się staje przebiegłym. Stąd pogardzamy dzisiaj mięsem psów i kotów, a czujemy wprost odrazę do mięsa węzów, aczkolwiek są okolic, gdzie je zjadają z lubością, ponieważ jest istotnie smaczne. W południowej Ameryce krajowcy żywią się mięsem małp, które jest jednak twarde i łykawate, a dla mieszkańców wschodniego wybrzeża są wielkim smakołykiem wielkie nietoperze, które się tam gnieżdżą. Mięso z wieloryb na dalekiej północy podobno jest również nadzwyczaj smaczne; badacze z naszych stron, którzy się w one okolicie zapędzili i początkowo z pewnym uprzedzeniem zabierali się do jedzenia, wszyscy przyznawali, że w smaku podobne jest do najdoskonalszej wołowiny, a nawet ją przewyższa.

Z ptaków prawie wszystkie służą ludziom na pożywienie, wyjątek stanowią tylko sepy, których mięso wzbudza odrazę i pewne gatunki jarzabka, bo jest gorzkie. Jastrzębie uchodzą za delikates, tak samo czaple i papugi; wróble jadanoby więcej, gdyby nie były tak małe, tak, że przygotowanie ich powoduje za wiele zachodu. W dawnych wiekach, kto gościł u siebie książąt i królów, uważał za rzecz poprostu niezbędną, uraczyć ich pasztecikami z ludarek, zwanych także reszkami.

Indianie amerykańscy uczuwają wielką przyjemność w jedzeniu większych jaszczurek, zwłaszcza zwanych leguanami. — murzyni w Afryce południowej zjadają się ogonami aligatorów, w Afryce północnej krokodylami, które taką odrazę napędzają Europejczyków. Dla krajowców w Grenlandji jak i Sjamu — które to kraje tak są od siebie oddalone i różnią się zupełnie pod każdym innym względem — mięso tak niebezpiecznych hajów, onych ryb żarłoczych, stanowi wielki przysmak, podczas gdy każdy inny człowiek po ich spożyciu ulega zatruciu. W Indiach Wschodnich zjawiają się na stole często oczy rybie, w Azji północnej oczy łososia, podobne do wielkich jagód borówek, a także oczy owcze.

Owe dziwne stworzenia w morzu żyjące, zwane naukowo meduzami lub z polską gwiazdami ze względu na ich kształt ciała, są dla nas tylko przedmiotem podziwu tak z powodu ich dziwn. kształtów, jak zwłaszcza dla ich barwności, ale nikt nie pomyśli o tem, że można je też jadać, może właśnie dlatego, że się tak bardzo różnią od innych nam więcej znanych stworzeń, a mianowicie, że ciało ich to masa galaretowa. Japończyków to nie razi, jadają je z wielkim apetytem, a umieją je też tak przyrządzić, że nawet Europejczyków pozbawiają odrazy na ich widok.

W morzu żyją też pewne robaki, zwane palolo, dochodzące nawet do 12 metrów długości, które stanowią ważną część żywienia krajowców na licznych wyspach położonych na północ i północ-wschód od Australji, również tak zwane ośmiornice i czernice czyli matwy, które chwytają na wodach japońskich w wielkich ilościach, tak że ten rodzaj rybołówstwa stanowi nawet osobny rodzaj przemysłu.

I tak możnaby wyliczyć jeszcze wiele osobliwych odmian pożywienia ludzkiego!

Nakoniec jeszcze jedna uwaga. U nas masło, ser, jaja i mleko uchodzi wprost za podstawę wszelkiego pożywienia, a tymczasem Chiryczy nie jedzą ani ma-

śła, ani sera, ani jaj ani mleka. W Mongolji piją zato mleko — z wódką, a najsmaczniejszą potrawą jest tam herbata, pomieszana z mlekiem, masłem, śmietaną, mąką i solą, do której wrzucono kawałki pieczonej baraniny. Dobrego apetytu!

Złote rybki.

Złote rybki, które przez długi czas były bardzo w modzie, a i teraz jeszcze mają swych lubowników, nie są bynajmniej mieszkańcami Europy. W roku 1750 przywiózł ich kilka poraz pierwszy z Chin pewien kapitan marynarki francuskiej i podarował je królowi francuskiemu jako coś nadzwyczajnego. Oczywiście, co król posiadał, musiał posiadać też każdy, kogo nat stało, bo pierwsze złote rybki były bardzo drogie, i już w krótkim czasie sprowadzano je masami. A że Francja w owych czasach nadawała ton całej Europie, przykład Francji znalazł wnet naśladowców w Anglii, Hiszpanji, Niemczech i u nas. Właściwie dopiero z nastaniem bieżącego wieku zaprzestano utrzymywania rybek złotych, jak różnych innych zat.

Dowcipny pomysł.

Jeden z amerykańskich wydawców wpadł na osobliwy pomysł rozpowszechnienia wydanej przez siebie powieści, który mu się sówicie opłacił. Rozwiązanie ciekawej swoją drogą powieści, pełnej nadzwyczajnych powikłań i niespodzianek, znajdowało się oczywiście w ostatnim rozdziale, a było takie, że trudno się go było domyślić. Otóż ostatni ten rozdział zaklejony był opaską z pieczęcią wydawcy, tak, że, kto chciał rozdział ten przeczytać, musiał opaskę rozerwać. Tymczasem wydawca ogłosił, że kto mu odniesie kupioną powieść z nierozrwaną opaską, temu zwróci cenę książki, licząc na to, że rozciekawiony powieścią czytelnik, będzie wołał rozerwać opaskę i doczytać się końca. I nie omylił się! Z tysięcy czytelników zwabionych przyrzeczeniem a potem zaciekawionych treścią i przeprowadzeniem powieści, nie zgłosił się ani jeden po odbiór ceny — książki, z nieprzeczytanym ostatnim rozdziałem, bo wszyscy dali się skusić ciekawości, co zresztą dobrze świadczy o książce samej.

Katolicy na Syberji.

Olbrzymi piaz ziemi zwany Syberją — od Oceanu Spokojnego do Uralu — dzieli się obecnie na 2 wikarjaty misyjne, których działalność jest ogromnie utrudniona, ponieważ władze bolszewickie czynią im trudności na każdym kroku. Z pomiędzy ludności obliczonej w przybliżeniu na 20 milionów głów, katolików jest jakie 150 tysięcy. Biskup Syberji ma swą siedzibę w Chabarinie w Mandżurji, a biskup Władywostoku w Szanghaju w Chinach.

Operacje lekarskie w czasach przedhistorycznych.

Przy rozkopywaniu cmentarzysk z pradawnych czasów znajdowano niejednokrotnie czaszki ludzkie z wyraźnymi śladami dokonanej trepanacji, to jest usunięcia części czaszki dla podjęcia operacji wewnątrz niej. Operacji tych, do których używano narzędzi krzemiennych, bo żelaza i stali wówczas jeszcze nie znano, dokonywano na obłąkanych i epileptykach w przypuszczeniu, że przyczyną chorób jest zły duch, mający siedzisko swe w mózgu; robiono więc w czaszce otwór i w jakiś sposób wypędzono go z mózgu; Operacje za pomocą dłutka krzemienego wymagały zapewne kilka dni czasu i musiały być strasznie bolesne. Ponieważ niema żadnego śladu ani wiadomości, aby ówczesni ludzie znali jakieś środki znieczulające, przeto przypuszczać można, że chorzy przetrzymali je jedynie dzięki większej wytrzymałości na ból, jaką niezawodnie posiadali. Ale ilu przytem zmarło!

Program radiowy.

Sobota 19 maja.

Katowice, fala 422 m.

16,00 Transmisja pieśni majowych z wieży Mariackiej w Krakowie — 16,20 Komunikaty Polskiego Związku Zrzeszeń Gospod. Woj. Śląsk. — 16,40 Odczyt p. t. „O zwyczajach ludowych na Śląsku”, wygłosi p. E. Imiela — 17,05 Przemówienie p. dr. L. Ręgorowicza, naczelnika Wydziału Oświec. Publ. Województwa Śląsk. na temat: „Szkolnictwo powszechne na Górnym Śląsku na tle wpisów szkolnych” — 17,20 Transmisja z Warszawy. Odczyt p. t. „Pieśniarz i gęślarz podhalański — Sabala”, wygłosi dr. F. Pajerski — 17,45 Audycja dla dzieci i młodzieży z Krakowa — 18,55 Skrzynka pocztowa radiostacji katowickiej dla dzieci — 19,15 Rozmaitości — 19,35 Odczyt p. t. „Od cyganerii do kultu ideałów. Z dziejów teatru w Polsce” Cz. II, wygłosi p. Michał Bielak, naczelnik Wydziału Skarbowego Wojew. Śląsk. — 20,30 Transmisja z Warszawy. „Dzwony Kornewilskie” operetka w 3 aktach R. Planquette'a — 22,00 Sygnał czasu oraz komunikaty lotn.-meteor. i PAT. — 22,30 Transmisja muzyki tanecznej.

Warszawa, fala 1.111 m.

12,00 Sygnał czasu, komunikaty oraz koncert z płyt gramofonowych — 16,00 do 17,45 Program dla dzieci i młodzieży — 19,05 Komunikat rolniczy — 19,15 Rozmaitości — 19,35 Radjokronika — 20,30 Operetka w 3 aktach „Dzwony Kornewilskie” — 22,00 Sygnał czasu i komunikaty — 22,30 Muzyka taneczna.

Kraków, fala 566 m.

12,00 Sygnał czasu, hejnał z wieży Mariackiej, komunikaty oraz muzyka z płyt gramofonowych — 15,00 Komunikat meteorologiczny i gospodarczy — 16,00 Transmisja pieśni majowych z wieży Mariackiej — 16,40 do 17,20 Odczyty — 17,45 Audycja dla najmłodszych: „Świerszcz za kominem” — 19,05 Komunikat rolniczy — 19,15 Rozmaitości — 19,35 Odczyt: Przegląd polityki zagranicznej z ub. tygodnia — 20,00 Hejnał z wieży Mariackiej i komuni-

katy — 20,30 Transmisja operetki z Warszawy — 22,00 Muzyka taneczna.

Poznań, fala 344,8 m.

13,00 Sygnał czasu i muzyka gramofonowa — 14,00 Giełda pieniężna, zbożowa i towarowa — 17,05 Gawęda harcerska — 17,45 Transmisja programu dla dzieci z Krakowa — 20,00 Komunikaty gospodarcze — 20,30 Transmisja operetki z Warszawy — 22,00 Sygnał czasu i komunikaty — 22,50 Muzyka taneczna — 24,00 9-ty koncert nocny.

Wrocław, fala 322,6 m.

Gliwice, fala 250 m.

16,00 Odczyt — 16,30 Koncert — 18,00 Sportowcy przed mikrofonem — 18,20 Dziesięć minut esperanta — 18,30 Szkoła Bredowa — 19,25 Odczyt medyczny — 20,30 Słuchowisko — 22,30 Muzyka taneczna.

Berlin, fala 483,9 m.

15,30 do 16,30 Odczyty — 17,00 Koncert — 19,00 do 19,55 Odczyty — 20,30 Wesołe słuchowisko — 22,30 Muzyka lekka.

Wiedeń, fala 217,2 m.

11,00 Poranek muzyczny — 16,00 Koncert popołudniowy — 17,20 Akademia muzyczna — 18,30 do 19,40 Odczyty — 20,15 Operetka w 3 aktach Kalmana „Der Zigeunerprimas”.

Niedziela 20 maja.

Katowice, fala 422 m.

10,15 Transmisja nabożeństwa z klasztoru OO. Franciszkanów w Panewniku-Ligocie i dzwony — 10,20 Wyjątki z kwiatków św. Franciszka z Assyżu — 10,30 Kazanie, wygłosi O. Ludwik Kasperczyk, Franciszkanin — 11,00 Sumę celebruje O. Ansgary Malina, Franciszkanin — 12,00 Sygnał czasu, komunikat lotn.-meteor. oraz hejnał z wieży Mariackiej — 12,10 Transmisja koncertu z Filharmonii warszawskiej — 14,00 Odczyt religijny p. t. „Czy religia chrześcijańska jest religią smutku”, wygłosi ks. kapelan Miłk — 14,20 Pogadanka z działu: „Ogrodnik Śląski”, wygłosi p. Wł. Włosik, kierownik Wydziału Ogrodnictwa Śląskiej Izby Rolniczej —

14,40 Odczyt rolniczy z Warszawy — 15,00 Komunikat lotniczo-meteor. — 15,15 Transmisja koncertu z Filharmonii warszawskiej — 17,20 Rozmaitości — 17,40 Transmisja z Warszawy. Wieczornica podhalańska — 19,10 „Bery i bajki śląskie”, wygłosi Karlik z Kocyndra (prof. St. Ligoń) — 19,35 Odczyt: „Ze świata — odkrycia, zdarzenia, ludzie”, wygłosi inż. Stanisław Nitsch — 20,00 Odczyt: „O powieściach Karola Miarki”, wygłosi prof. L. Kobiela — 20,30 Koncert wspólny stacji Warszawa i Poznań — 22,00 Sygnał czasu oraz komunikaty: lotn.-meteor. PAT. i sportowy — 22,30 Transmisja muzyki tanecznej.

Poniedziałek 21 maja.

Katowice, fala 422 m.

16,00 Transmisja pieśni majowych z wieży Mariackiej w Krakowie — 16,20 Komunikaty Polsk. Zw. Zrzesz. Gospod. Wojew. Śląsk. — 16,40 Odczyt: „Carcassonne, żywa wizja średniowiecza”, wygłosi prof. R. Fajans — 17,05 Komunikaty Strażactwa Śląskiego — 17,20 Wykład historii Polski, wygłosi prof. Fr. Garycki — 17,45 Transmisja muzyki tanecznej — 18,55 Lektura w języku angielskim — 19,15 Rozmaitości — 19,35 Odczyt: „Wychowawcze wartości sportu”, wygłosi dr. M. Świercz — 20,00 Odczyt: „Zawód nauczycielski”, wygłosi dr. M. Ziemiński, wiczyt. kur. Okręgu Szkoln. — 20,30 Próbny koncert międzynarodowy. Transmisja z Warszawy do Pragi i Wiednia, w programie muzyka polska — 22,00 Sygnał czasu oraz komunikaty lotniczo-meteor. i PAT.

Krótko-zwieszłowało.

W ciągu roku 1927 zginęło w Ameryce wskutek nieszczęśliwego wypadku 164 lotników.

Wężę pożerają tylko zwierzęta żywe.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik” spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiada Franciszek Godula w Król. Hucie.

Dobrych i zdolnych chłopców

od 11—15 lat wieku, chcących poświęcić się stanowi duchownemu przyjmują „Małe Seminarjum” Księży Misjonarzy w Krakowie. Opłata szkolna trwa przez pierwsze 4 lata nauki, poczem kandydat uczy i wychowuje się na koszt Zgromadzenia.

Zgłoszenia z załączeniem świadectw szkolnych przyjmuje do 30 czerwca

Dyrekcja Małego Seminarjum
Kraków 9, Nowa Wieś (Polska).

Dbaj o
dziecko Twoje

Zdrowe odżywianie
dzieci, tylko mączką
LOGI.

Codziennie na śniadanie i podwieczor.
filiżankę mleka z
mączką LOGI

wzmocni każdy nawet najstarszy organizm.
Do nabycia w aptekach i drogeriach.

Cierpienia chroniczne

spowodowane złymi składnikami krwi, następnie choroby żołądka, kiszek, wątroby, serca, nerwów, podagry, reumatyczne, krwi, skóry, pęcherza. Chorzy wyleczą się w wielu wypadkach przez moją biologiczno-dietetyczną kurację w bardzo krótkim czasie.

Wiele pism dziękczynnych.
Należy przynieść ze sobą mocz poranny.

J. Sedlaczek, Katowice
ul. Sokolska 10 (dawniej Karlstr.)
Godziny przyjęć od 9—12 i od 4—6.
W niedziele tylko od 9—12.

NERWOL

Chemika D-ra **FRANZOSA**, jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) na

REUMATYZM

klucie z powodu przeziębienia, na postrzał, ischias i t. p.
ŻĄDAC W APTEKACH.
Wyrób i główna sprzedaż

Apteka **MIHOŁSKA**, Główna, Kopernika 1

Meble

radalki - sypialki - pokoje
męskie - kuchnie i wyroby
tapicerskie

dostarcza za gotówkę i na raty
— po cenach bardzo niskich —

Fabryka i skład mebli

Bracia Joiko
RYBNIK, ul. Sobieskiego 3.

Rzetelnie i tanio

kupujecie wszelkie sprzęty kuchenne i domowe, przybory do pieców i szamotkę, cement, gwoździe, dzwigiary (tregry), papę, drut itd. w

skład żelaza Mikołaj Łakota
Pszczyna. — Tel. 104.

Meridol
antys-kosm.
— CHRONI OD MIGRENY —
WZMACNIA NERWY
OŻYWI
NIEZBEDNY
DOMU I W PODRÓŻY
ŻĄDAC
W APTEKACH I DROGER.
NAJSKUTECZNIEJSZY MASAZU
Meridol

Cegła

piaskowo-cementowa! Udzielam informacji co do wyrobu takich cegieł oraz daję formę każdemu, zgłaszającemu się do mnie osobiście. Formą tą można zrobić jedną cegłą w ciągu jednej minuty.

Informacje razem z formą kosztują 15.— zł.
Hojka Rudolf,
Kozłowa-Góra, 3 Maja 21
pow. Tarn.-Góry, (stacja kolejowa Radzionków).

Ożenek!

Panny lub wdowy, bezdzietne, od 40—50 lat, chcące wyjść za mąż za wdowca, niechaj się zgłoszą pod M. 100 do „Katolika Polskiego” w Katowicach.

Ogłoszenia

każdego rodzaju
przyniosą
zawsze pożądaną
skutek, jeżeli je na-
dajecie w gazecie,
która nie tylko w ob-
wodzie przemysłow-
ym, lecz także i poza
granicą tegoż ob-
wodu jest mocno
rozpowszechniona.
A zatem ogłaszanie
w naszej gazecie
przyniesie wam
wiele korzyści.

Piotr Kamiński, Królewska Huta

ulica Wolności, narożnik ulicy Sienkiewicza.

Skład konfekcji męskiej

pierwszorządny dział krawiecki

W. Bolik

Tarnowskie Góry, ul. Krakowska 16.

Na Zielone Święta

polecam mój bogato zaopatrzone skład

materiałów na lato
muślinów — woalów i t. d.

Udoskonalone maszyny do wyrobu:
dachówki cementowej, pustaków betonowych,
cembrowiny studziennej, żłobów, słupów, płyt,
rur — poleca **Fabryka maszyn**

Rzewuski i S-ka

WARSZAWA, Ordynacka 7.

Zysk wytworzy betonowej w jednym roku
wynosi około 5000 do 6000 zł.

Żądacie cenników i objaśnień.

Poważna fabryka wódek w Zachodniej Polsce

poszukuje

podróżującego

tylko branzowca o pierwszorządnych kwalifikacjach
i referencjach na

Województwo Śląskie
Śląsk Cieszyński i
Małopolskę Zachodnią.

Zgłoszenia pod nr. 19,131 do „PAR” Poznań,
Al. Marcinkowskiego 11.

Panienka lub młodzieniec

którzy się chcą nauczyć pisania na maszynie,
mogą się zgłosić.

Franciszek Nowara, Katowice

Plac Wolności 6, w podwórzu na prawo.
— Zakład wypożyczania maszyn do pisania.
— Posada biurowa będzie przygotowana.

CZYTELNICY!

Ważne uroczystości
rodzinne:
Zareczyny, zaślubi-
ny, wesela srebrne i
złote, wspomnienia,
pośmiertne ogłaszaj-
cie w nasz. gazecie.

BLASKOLIN

MYDŁO BENZOLOWE
PIERZE I CZYSZĄ WSZYSTKO
Patent i wyrób Polski
ODDZIAŁ WIELKIE HAJDUKI,
ulica Królewska-Hucka Nr. 11.
Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna
„BLASK” Sp. Akc. POZNAŃ.